

АГРОТУРИСТИЧНИЙ ІМІДЖ РЕГІОНУ: ДОСВІД СВЕНТОКШИСЬКОГО ВОЄВОДСТВА НА ВІННИЧЧИНІ

Позитивний туристичний імідж Свентокшиського регіону Республіки Польщі було сформовано на початку ХХІ століття, базуючись на особливостях географічного місцезнаходження регіону та використання творчої спадщини легенд і казок (детальніше про це див. [1]). Вінницька область має тривалий досвід співпраці із Свентокшиським (раніше Келецьким) воєводством з 1958 року. У 2009 році було реалізовано проект, що мав на меті поширити на Вінниччині польський досвід у формуванні привабливого для туристів іміджу регіону. Проект отримав назву «Агротуризм – як можливість розвитку Вінницької області» і був реалізований Маршалківським управлінням Свентокшиського воєводства в Кельцах, Вінницькою обласною державною адміністрацією та Спілкою сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні. Організаційні питання реалізації проекту було покладено на обласний осередок Міжнародної організації «Україна-Польща-Німеччина». Профінансований проект у рамках програми Польської закордонної допомоги Міністерства закордонних справ Республіки Польща в 2009 році.

Окрім стандартних цілей, для такого типу проектів, на зразок, підвищення обізнаності підприємців у сфері агротуристичного бізнесу, обміну досвідом, вивчення кращих практик тощо, важливим, на нашу думку, у даному випадку було запровадження практики діалогу та партнерського співробітництва між мешканцями сіл, місцевими громадськими організаціями, та органами влади на рівні району та області. До виконання проекту було залучено 80 учасників з Вінницької області, яких об'єднали у чотирьох групах (по 20 осіб у кожній групі), залежно від профілю діяльності:

Група 1: аграрії-підприємці, які вже здійснюють агротуристичну діяльність;

Група 2: аграрії-підприємці, які хочуть розпочати агротуристичну діяльність;

Група 3: представники місцевої, районної та обласної влад;

Група 4: представники громадських організацій, асоціацій і місцевих об'єднань громадян, місцеві лідери.

Програма складалася із двох частин. Перша – реалізовувалася в Україні, а друга – на території Польщі. Перша частина відбувалася 9-11 вересня 2009 року на базі готельно-ресторанного комплексу «Дубовий Гай» (сmt. Стрижавка, біля Вінниці) і включала спільні для всіх учасників заходи – вступну і заключну конференції, та окремі семінари з спеціальною програмою і тренерсько-викладацьким складом, сформованим для вищеназваних груп.

Семінар 1: Якість і професіоналізм як основні показники успіху у веденні агротуристичної діяльності;

Семінар 2: Адміністративно-правове забезпечення ведення агротуристичної діяльності в Україні;

Семінар 3: Значення агротуризму для економічного розвитку району й області;

Семінар 4: Роль влади та громадськості у формуванні життя сільських громад.

Друга частина програми – це навчальний візит до Свентокшиського воєводства Республіки Польща 40 учасників (групи 1 і 2 з тих, хто пройшов підготовку за програмою першої частини) відбулася 6-10 грудня 2009 року. Учасники постійно проживали на території однієї з агротуристичних садиб, щоб відчувати рівень забезпечення потреб гостей, і вивчали кращі практики ведення господарства і роботи з клієнтами в агротуристичному бізнесі[2, с. 2-3].

Робота чотирьох груп у першій частині проекту дала цікаві напрацювання. Констатуючи той факт, що «заманювати» туриста потрібно не лише самою агротуристичною садибою, але й можливістю цікавого проведення вільного часу, учасники першої і другої груп здійснили детальний огляд туристичної привабливості Вінницького регіону, використовуючи аналогії із

атракційними об'єктами розташованими на території Свентокшиського воєводства. Серед найбільш придатних для приваблювання клієнтів об'єктів зазначалися Музей-садиба М.І. Пирогова, ставка Гітлера «Вервольф», Іллінецька астроблема, Лядівський скельний монастир, палац Потоцького у Тульчині та інші. Але, акцентувалася увага на тому, що всі ці об'єкти для досягнення кращого ефекту потрібно поєднати у цілісні системи з розробленими маршрутами, інфраструктурою та супроводжувальним сервісом, щоб потенційний турист міг ще вдома розрахувати час і передбачити, коли він їде, де ночує, харчується, розважається. Прикладами таких маршрутів можуть бути комплекси: «Потоцькі на Поділлі», «Храми і монастирі», «Партизанськими стежками» тощо.

Яка б чудова і гостинна не була агротуристична садиба, до неї ніхто не приїде, якщо не дізнається про її існування. Оскільки турист планує свій маршрут, в основному, сидячи за комп'ютером і знаходячи інформацію через пошукові машини, то ключовим для агротуристичного бізнесу є присутність у мережі Інтернет.

Особливо важливим, з точки зору промоції агротуристичних послуг, було відзначено необхідність створення інфраструктури. Турист, безперечно, прагне торкнутися природи у її первозданному вигляді, але доїхати до цього місця він хоче автомобілем по асфальтованій дорозі, після проведеного у лісах дня прийняти гарячий душ, і мати для фізіологічних потреб нормальний туалет з каналізацією і водяним затвором. Це той рівень комфорту, яким турист початку ХХІ століття уже не готовий нехтувати. А для розвитку інфраструктури потрібно втілювати співпрацю громадськості, влади і бізнесу не лише у роботі чотирьох груп на семінарах, але й перенести її на практику після завершення проекту.

За результатами реалізації проекту було видано методичний посібник для людей, що мали і матимуть бажання займатися агротуризмом у Вінницькій області та було каталогізовано зелені садиби регіону[3].

Підсумовуючи увесь проект, голова обласного відділення МГО «Україна-Польща-Німеччина» Олексій Гаврилов слушно резюмував, що «Народне господарство Свентокшиського за своєю структурою та потенціалом дуже

подібне до Вінницької області, тож втілення подібних агротуристичних проєктів у нас є цілком реальним. На польському досвіді ми переконалися, що не обов'язково мати в регіоні великі потужні промислові об'єкти, щоб наповнювати місцеві бюджети і давати людям роботу. Це можна успішно робити, розвиваючи агротуристичну сферу – зелений сільський туризм. З одного боку, це робиться без шкоди для природи, з іншого – ще й дає прибуток. І ще, що важливо, люди повертаються обличчям до своїх історичних витоків, культурних надбань.» [4]

Проте, не дивлячись на залучення до роботи у проєкті чотирьох груп, які представляли «повне коло» осіб зацікавлених у імплементації на Вінниччині свентокшиського досвіду у формуванні агротуристичного іміджу регіону, переважна частина ключових необхідних заходів, про які ми писали вище, втілена не була. У першу чергу, це стосується розвитку інфраструктури та комунікацій, які не можуть розвиватися без участі державних органів влади та значного фінансування.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Неприцький О.А. Використання історичної спадщини і географічної локалізації у формуванні іміджу регіону (на прикладі Свентокшиського воєводства Республіки Польщі) // Збірник наукових праць «Історія та географія». – Вип.47 / Харк. нац. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди. – Харків, 2013. – С. 112-115.
2. Регламент участі у проєкті «Агротуризм як можливість розвитку Вінницької області. – Вінниця, 2009. – 6 с.
3. Методичний посібник для мешканців сільських територій Вінницької області. – Кельце-Вінниця, 2009. – 211 с.
4. Вінниччина завершила українсько-польський проєкт з агротуризму // Україна-Польща-Німеччина. Міжнародне товариство: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrpolgerm.com/event/20/126>